

क्लिनिकल ट्रायल्स (clinical trials) म्हणजे काय?

क्लिनिकल ट्रायल्स म्हणजे नवीन वैद्यकीय पद्धती लोकांमध्ये किती चांगल्या प्रकारे काम करतात हे तपासणारे संशोधन अभ्यास आहेत. कर्करोगाच्या क्षेत्रात, त्या कर्करोग शोधण्याच्या, प्रतिबंध करण्याच्या आणि उपचार करण्याच्या नवीन पद्धती तपासतात. त्या जीवनाचा दर्जा सुधारण्यासही मदत करतात. लोक अनेक कारणांमुळे यात सहभागी होतात, आणि भूतकाळातील क्लिनिकल ट्रायल्सचा आजच्या कर्करोगग्रस्त लोकांच्या दीर्घायुष्यात मोठा वाटा आहे.

सोप्या भाषेत

क्लिनिकल ट्रायल्स (clinical trials) म्हणजे नवीन वैद्यकीय पद्धती लोकांमध्ये किती चांगल्या प्रकारे काम करतात हे तपासणारे संशोधन अभ्यास आहेत. कर्करोग संशोधनात, क्लिनिकल ट्रायल्स कर्करोग शोधण्याच्या, प्रतिबंध करण्याच्या आणि उपचार करण्याच्या नवीन पद्धती तपासतात. कर्करोग आणि त्याच्या उपचारांचे दुष्परिणाम हाताळण्याच्या पद्धती तपासून त्या कर्करोगग्रस्त लोकांचे जीवनमानही सुधारण्यास मदत करतात.

थोडक्यात: क्लिनिकल ट्रायल म्हणजे लोकांमध्ये नवीन वैद्यकीय कल्पना काळजीपूर्वक तपासणारा अभ्यास.

क्लिनिकल ट्रायल्स का महत्वाच्या आहेत

आज लोक दीर्घकाळ जगत आहेत, ते भूतकाळातील कर्करोगाच्या क्लिनिकल ट्रायल्सच्या निकालांमुळे. जेव्हा तुम्ही एखाद्या क्लिनिकल ट्रायलमध्ये सहभागी होता, तेव्हा तुम्ही कर्करोगाबद्दलच्या आपल्या ज्ञानात भर घालता आणि भविष्यातील लोकांसाठी कर्करोग काळजी सुधारण्यास मदत करता.

लोक अनेक कारणांमुळे क्लिनिकल ट्रायल्समध्ये सहभागी होतात:

- कर्करोगासोबत जगणारे लोक अनेकदा भविष्यातील रुग्णांना मदत करण्याच्या इच्छेने सहभागी होतात.
- विशिष्ट जोखीम घटक असलेल्या लोकांना डॉक्टरांना कर्करोग कसा टाळावा हे शिकण्यास मदत करायची असते.
- निरोगी स्वयंसेवकांना डॉक्टरांना कर्करोग लवकर कसा शोधावा हे शिकण्यास मदत करायची असते.

कर्करोगग्रस्त लोक आणि निरोगी स्वयंसेवक दोघेही कर्करोग संशोधनात आपली भूमिका बजावण्यासाठी आणि इतरांना मदत करण्यासाठी विज्ञान पुढे नेण्यासाठी ट्रायल्समध्ये सहभागी होतात.

ट्रायल्सचे मुख्य प्रकार

कर्करोगाच्या क्लिनिकल ट्रायल्सचे अनेक प्रकार आहेत. प्रत्येक प्रकार वेगवेगळ्या संशोधन प्रश्नांची उत्तरे देण्यासाठी तयार केलेला असतो.

- **उपचार ट्रायल्स (Treatment trials).** बहुतेक कर्करोगाच्या क्लिनिकल ट्रायल्स या उपचार अभ्यास असतात, ज्यात कर्करोग असलेले लोक सहभागी होतात. या ट्रायल्स नवीन उपचार किंवा विद्यमान उपचार वापरण्याच्या नवीन पद्धती तपासतात.
- **प्रतिबंध ट्रायल्स (Prevention trials).** या कर्करोग टाळण्याच्या पद्धती पाहतात. बहुतेक प्रतिबंध ट्रायल्समध्ये सहभागी होणाऱ्या लोकांना कर्करोग नसतो, पण त्यांना तो होण्याचा जास्त धोका असतो, किंवा त्यांना आधी कर्करोग झालेला असतो आणि नवीन कर्करोग होण्याचा जास्त धोका असतो.

- **स्क्रीनिंग ट्रायल्स (Screening trials).** लक्षणे दिसण्याआधी, जेव्हा उपचार करणे सोपे असू शकते, तेव्हा कर्करोग शोधण्याच्या पद्धती तपासणे हे उद्दिष्ट असते.
- **सहाय्यक काळजी/उपशामक काळजी ट्रायल्स (Supportive care / palliative care trials).** या कर्करोगग्रस्त लोकांचे, विशेषतः कर्करोग आणि त्याच्या उपचारांचे दुष्परिणाम होणाऱ्या लोकांचे, जीवनमान सुधारण्याच्या पद्धती पाहतात.

थोडक्यात: वेगवेगळ्या प्रकारच्या ट्रायल्स प्रतिबंधापासून उपचारापर्यंत आणि आराम व जीवनमानापर्यंत वेगवेगळ्या प्रश्नांची उत्तरे देतात.

अधिक माहिती

जर तुम्हाला क्लिनिकल ट्रायल्समध्ये रस असेल, तर तुमची आरोग्यसेवा टीम तुम्हाला तुमचे पर्याय समजून घेण्यास आणि ते कुठे शोधावेत हे समजून घेण्यास मदत करू शकते. प्रत्येक ट्रायल वेगळी असते, त्यामुळे प्रश्न विचारणे आणि वेळ घेणे उपयुक्त ठरते.

हा मजकूर केवळ शैक्षणिक हेतूसाठी आहे आणि तो वैद्यकीय सल्ला नाही. नेहमी आपल्या आरोग्यसेवा टीमशी आपल्या स्थितीबद्दल चर्चा करा.

विश्वसनीय स्रोतावर आधारित

हा National Cancer Institute वर आधारित शैक्षणिक माहितीचा सोप्या भाषेतील अनुवाद आहे. संपूर्ण आणि अद्ययावत माहितीसाठी कृपया मूळ स्रोत वाचा. केवळ शैक्षणिक माहिती — वैद्यकीय सल्ला नाही. नेहमी तुमच्या स्वतःच्या काळजी टीमशी बोला.

National Cancer Institute: cancer.gov/research/participate/clinical-trials/what-are-clinical-trials

अद्यतनित: 2026-09-15

तुम्हाला मोफत दुभाषी मिळण्याचा अधिकार आहे. अमेरिकेतील (युनायटेड स्टेट्स) ज्या रुग्णालयांना आणि दवाखान्यांना फेडरल निधी मिळतो, त्यांनी तुम्हाला कोणताही खर्च न घेता पात्र दुभाषी उपलब्ध करून देणे बंधनकारक आहे. तुम्ही स्वागतकक्षात किंवा तुमच्या भेटीपूर्वी दुभाष्याची मागणी करू शकता. तुमच्यासाठी भाषांतर करण्यासाठी कुटुंबातील सदस्य किंवा मुलाला सोबत आणण्याची गरज नाही.

ऑनलाइन: cancerexplained.org/languages/mr/what-are-clinical-trials

cancerexplained.org वरील इंग्रजी लेखातून अनुवादित. स्रोताशी पडताळलेली आवृत्ती इंग्रजी आवृत्ती आहे.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

कोणताही बदल न करता मोफत छापू, प्रत काढू आणि शेअर करू शकता. परवानगीची आवश्यकता नाही. कृपया वैद्यकीय मजकुरात बदल करू नका. संदर्भ: cancerexplained.org. शैक्षणिक माहिती, वैद्यकीय सल्ला नाही.